

lördag 16 november 2019

PRESSMEDDELANDE

KAROLINA WALLSTRÖM (L): INTE ETT BARN SKA FARA ILLA I ÖREBRO!

Under helgen pågår Liberalernas landsmöte där partiets framtida politik mejslas fram. En viktig framtidsfråga är att utveckla barnrättspolitiken. Kommunalråd Karolina Wallström vill se att Liberalernas nationella strategi mot våld mot barn får genomslag även i Örebro. Strategin innehåller 29 punkter inom fyra huvudområden.

- Igår bereddes en ny bred nationell strategi mot våld mot barn. I fyra områden och 29 insatser tar vi grepp om barns rättigheter. Vi måste stärka barnens möjligheter att förverkliga drömmar och värdighet oavsett vad vårdnadshavarna företar sig, säger Karolina Wallström (L) Kommunalråd.
- Liberalerna tar ett ordentligt grepp om kanske framtidens viktigaste fråga; att förhindra våld mot barn. Morgondagens samhällsbärares rättigheter och trygghet är avgörande för det samhälle vi vill bygga. Varje unge ska oavsett utmaningar och behov skyddas från våld och kränkningar.

Viktiga utgångspunkter:

- Ingen äger sina barn!
 - Vi måste stärka barnens rättigheter att vara starkare än föräldrarnas rätt över sina barn
 - När enskilda vuxna sviker barnen får inte också samhället göra detsamma!
- Barn ansågs länge tillhöra föräldrarna, men de är egna individer och ingens egendom. Jag är stolt över att vi berett denna rapport och att vi idag i plenum tar så viktiga beslut. Vi behöver lyfta våra insatser för våra barn och framtid, avslutar Karolina Wallström (L) Kommunalråd Örebro kommun.

För mer information kontakta:

Karolina Wallström Liberalerna Örebro
Kommunalråd
2:e vice ordförande Programnämnd social välfärd
Tel: 070-341 10 64
E-post: karolina.wallstrom@liberalerna.se

Nationell strategi mot våld mot barn

Barnrättsrapport till Liberalernas landsmöte 2019

”Varje barn är en ny värld” Ellen Key, 1898

”Era barn är inte era barn. De är söner och döttrar av Livets längtan efter sig själv. De kommer genom er men inte från er. Och fastän de lever hos er, tillhör de er ändå inte.” Khalil Gibran 1921

”Barns oerhörda utsatthet vid våld i nära relationer är mycket nedslående iakttagelse. Även när barn försöker visa att något är fel, kan det vara svårt för dem att få någon hjälp. Ibland vågar inte vuxna fråga, ibland vågar de inte lyssna, och ofta ställer de fel frågor.” Carin Götblad, SOU 2014:49 Våld i nära relationer

”Jag har en innerlig önskan: I Sverige ska inget utsatt barn behöva föra ensam kamp mot övergrepp!” Nyamko Sabuni i Almedalen 2019

OMRÅDE: FÖREBYGG VÅLD OCH STÄRK BARN OCH UNGA

1. Fråga och informera barn om våld. Skolor och förskolor ska, utifrån barnens växande mognad och förståelse, informera barn om vad våld är och vad de ska göra om de själva eller någon kamrat blir utsatta.
2. Riktade insatser för barn i riskzon. Särskilda informationsinsatser behövs till barn som är särskilt utsatta, till exempel barn med funktionsnedsättning, barn som lever i miljöer med hedersnormer och hedersförtryck samt barn med missbrukande förälder.
3. Mobila team för stöd till barn. Bygg upp regionala eller tvärkommunala mobila team som kan ta kontakt med riskfamiljer i deras egen vardagsmiljö på ett avdramatiserat sätt.
4. Samhällsinformation till nyanlända. Nyanlända barn och föräldrar ska direkt få information om barns rättigheter i Sverige och vad svensk lag innebär. Det ska också ges information om hur man kan få hjälp om man själv eller någon närstående är utsatt.
5. Alla kommuner ska erbjuda föräldrastöd. Föräldrastödsprogram som riktar sig till familjer i riskzonen är en effektiv strategi för att förebygga eller minska risken för våld i familjer. Särskilt viktigt är det att de generella insatserna kompletteras med riktade program.
6. Tidigare mellantvång i socialtjänsten. Socialtjänsten ska få större befogenheter att besluta om obligatoriska insatser på hemmaplan, även när ett omhändertagande inte är aktuellt.
7. Läraro- och juristutbildningarna måste ta upp våld mot barn. Examensmålet för dessa utbildningar bör även omfatta hedersrelaterat

våld och förtryck samt våld mot barn.

OMRÅDE: FÖRBÄTTRAD UPPTÄCKT OCH STARKARE SKYDD OCH STÖD AV VÅLDSUTSATTA BARN

- 8. Statligt ansvar för omhändertaganden.**

Det finns en risk för att kommunernas ekonomi begränsar barns behov av mer omfattande insatser. Staten bör därför ta över det finansiella ansvaret för omhändertagande av unga inom tvångsvården.
- 9. Inrätta center för försvunna och bortförda barn.** Samordna arbetet med att söka efter barn som avvikit från hemmet eller från placering samt barn som olovligen förts ut ur landet.
- 10. Insatser för att förebygga bortförande av barn.** Ta fram nationella riktlinjer och metodstöd för att förebygga bortföranden samt hantera ärenden när barn blivit bortförda. Inför möjlighet att utfärda reseförbud och att beslagta pass vid risk för barnoch tvångsäktenskap eller könsstympning. Öka möjligheterna till att ta vårdnadshavare som fört bort barn tas i förvar. Ändra lagen så att föräldrar inte ska kunna säga upp barns medborgarskap utan godkännande av domstol.
- 11. Slopa preskriptionstiden för sexualbrott mot barn.** Förövare ska aldrig kunna känna sig trygga mot åtal.
- 12. Fler behandlingsprogram i fängelset.** De som döms för sexualbrott ska i fängelset genomgå behandlingsprogram och den som vägrar delta ska inte vara aktuell för villkorlig frigivning.
- 13. Skydda barn mot människohandel.** Barnperspektivet behöver beaktas i arbetet mot människohandel och det behövs mer kunskap kring exploatering av barn i hela rättskedjan.
- 14. Gör tydliga satsningar på hälso- och sjukvård så att alla våldsutsatta barn får tillgång till stöd och rehabilitering.** Stöd och behandling efter våld och övergrepp är avgörande för att kunna gå vidare i livet och är även en viktig brottsförebyggande åtgärd.
- 15. Obligatoriskt att polisanmäla brott mot barn.** Det ska vara obligatoriskt för socialtjänsten att polisanmäla vid misstanke om våldsbrott mot ett barn. Polis ska alltid vara skyldig att höra barn vid misstanke om brott mot barnet för att säkerställa barns skydd.
- 16. Insatser mot unga som begår brott mot unga.** Inför en egen straffbestämmelse för övergrepp i rättsak med skärpt straffskala när brottet riktar sig mot ett barn. Äldre som utnyttjar yngre för kriminella ärenden ska kunna dömas till strängare straff. Brottsoffer ska ges rätten till ombud/målsägarbiträde vid grövre brott även i de fall det är ett barn under 15 år som är förövare.

- 17. Bättre möjligheter för unga att lämna kriminella och extremistiska miljöer.** Socialtjänst, polis och arbetsmarknadsinsatser kan samverka för att hitta helhetslösningar för unga i eller i risk för kriminalitet. Stockholms stads nya strategi mot ungas kriminalitet är en förebild.

OMRÅDE: EFFEKTIVARE BROTTSS BEKÄMPNING AV VÅLD MOT BARN

- 18. Stärk polisens och åklagarnas arbete mot våld och förtryck mot barn.** Skapa nationella kompetensteam i åklagarväsendet och stärk kunskapen i rättsväsendet om bland annat hedersrelaterat våld och förtryck mot barn.
- 19. Begränsa umgängesrätten vid utredning av våld mot barn.** När det i ett mål om vårdnad, boende och umgänge kommer fram att det kan ha förekommit våld bör domstolen i större utsträckning avvakta med umgänge tills våldsmisstanken utretts grundligare.
- 20. Barn som tvingas bevittna våld är brottsoffer.** Det ska vara brottsligt att tvinga barn att bevittna våld, till exempel i det egna hemmet. Barn ska ha status som målsägande.
- 21. Skärpta vårdnadsregler då en vårdnadshavare mördar den andra.** Den förälder som mördar den andra föräldern ska alltid fråntas vårdnaden om barnen.

- 22. Ge barn rätt till eget ombud.** Barn ska ha rätt till eget ombud i vårdnadsfall för att ta hand om barnets intressen.
- 23. Barnahus i hela landet.** Barn som utsätts för brott ska inte behöva slussas runt under utredningstiden. Därför ska det i hela landet finnas tillgång till barnahus där specialistkompetenserna finns under ett tak: polis, socialtjänst, barnläkare och barnoch ungdomspsykiatri.
- 24. Tydligare krav på HVB-hem.** Våra allra mest utsatta barn och unga måste vara trygga. IVO behöver förtydliga att placerade barn ska skyddas och följas upp och Socialtjänsten bör ta fram kunskapsstöd så att ansvariga för HVB-hem kan förebygga och upptäcka när placerade barn utsätts och far illa. Utredningar av anställda bör göras av en extern part. Alla HVB hem bör få utökad anmälningsplikt till IVO.
- 25. Jourdomstolar med ungdomsfokus.** Brotts där unga är förövare eller offer måste kunna lagföras snabbare. Inrätta jourdomstolar för snabbtredde brott där unga är inblandade och där åklagare bedömer att ärendet snabbt kan föras till domstol. Samma rättssäkerhetsregler ska gälla som vid andra domstolar.
- 26. Brotts som begås av unga ska utredas av polis.** Unga som begår brott, även de under 15 år, måste upptäckas snabbt. Inför en huvudregel om att brott som begås av unga ska utredas av polis. En polisutredning

blir

en tydlig reaktion och ger kunskap som behövs för att sätta in rätt åtgärder.

Straffmyndighetsåldern på 15 år ska ligga kvar.

- 27. Fler möjligheter att utvisa icke-svenska medborgare – ge offret och familjen uppehållstillstånd.** Utvisning ska alltid prövas när en person utan svenskt medborgarskap begår vissa typer av brott, till exempel grovt våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck. Offret och offrets familjemedlemmar ska kunna få fortsatt skydd genom uppehållstillstånd även i de fall då den ursprungliga grunden för uppehållstillstånd upphör i och med utvisningen.

OMRÅDE: ÖKAD KUNSKAP

- 28. Kunskapssatsning för att upptäcka övergrepp.** Det behövs en nationell kunskapssatsning att öka förmågan hos alla relevanta aktörer att identifiera och hjälpa utsatta barn. Det behövs även forskningsanslag till praktisk forskning på området våld mot barn och fortsatta kartläggningar av förekomsten av våld mot barn.
- 29. Nationell statistik över anmälningar.** Inför nationell statistik överoror anmälningar till socialtjänsten och av socialtjänsten till polisen.